

భగవాన్ వేదవ్యాస మహర్షి రచించిన

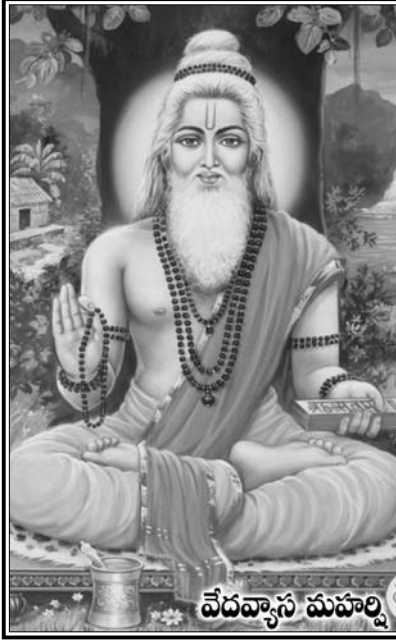
శ్రీకూర్మ పురాణం

వచనం : డా॥ జయంతి చక్రవర్తి

భగవాన్ వేదవ్యాస మహర్షి రచించిన

శ్రీ కూర్మ పురాణం

వేదవ్యాస మహర్షి

జిల్లెళ్ళమాడి అమ్మ
మాతృశ్రీ అనసూయాదేవి ఆశీస్సులతో...

వచనం : డాక్టర్ జయంతి చక్రవర్తి

ఎం.ఎ., ఎం.ఫిల్., పిహెచ్.డి.,

ప్రచురణ

శ్రీ బాలాజీ పబ్లికేషన్స్

28-25-32/1, అరండల్పేట, ఏలూరురోడ్, విజయవాడ-2

సెల్ : 9441176276 / 9966675815

శ్రీ కూర్మ పురాణం

వచనం	:	డాక్టర్ జయంతి చక్రవర్తి విజయవాడ. 9390526272
కాపీరైట్	:	పబ్లిషర్స్
ప్రథమ ముద్రణ	:	2014
ముఖచిత్రం	:	రమణ
డి.టి.పి. & పేజి లే-అవుట్	:	విద్యార్థి క్రియేషన్స్ విజయవాడ
ముద్రణ	:	శ్రీ స్వామి ఆఫ్ సెట్ ప్రింటర్స్ విజయవాడ-3
ప్రచురణ	:	శ్రీ బాలాజీ పబ్లికేషన్స్ నసురుల్లాఖాన్ వీధి అరండల్ పేట, విజయవాడ
వెల	:	₹. 60 /-

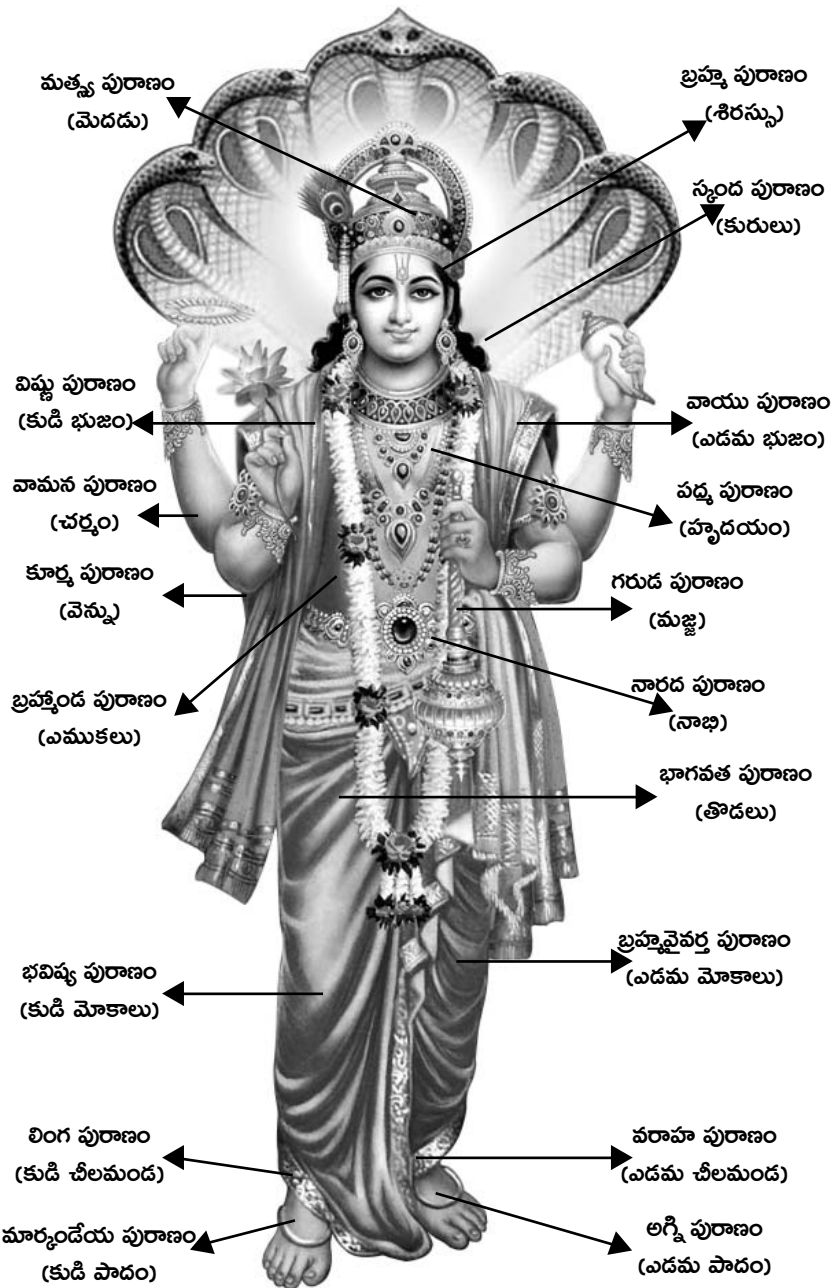

ఆర్షవిజ్ఞాన భాండాగారాలైన అష్టాదశ పురాణాలని ఆంధ్రజాతికి అందించిన
శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆర్షభారతి ట్రస్ట్ నారికి, ఆ పురాణాలను అనువదించిన
సుహృదయితలకి సహస్రాధిక ప్రణామాలు సమర్పిస్తున్నాం.

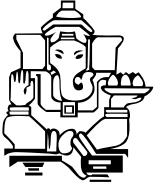
*Responsible for selection of matter etc under the PRB & Copyright Acts etc.

We have made many efforts to present this book without errors, But some errors might have crept in. We do not take any legal responsibility for such errors and omissions. If you bring them to our notice we shall correct them in our next edition. All disputes are subject to Vijayawada Jurisdiction only.

పురాణ పురుషుడు శ్రీమన్నారాయణుడు

శ్రీ కూర్మ పురాణం

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
 ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్సర్వ విఘ్నోపశాంతయే ॥
 నారాయణం నమస్కృత్య నరంచైవ నరోత్తమమ్ ।
 దేవీం సరస్వతీం వ్యాసం తతో జయముదీరయేత్ ॥

అష్టాదశ పురాణాలలో పదిహేనో పురాణం శ్రీకూర్మ మహాపురాణం. 'కూర్మం పృష్ఠం సమాఖ్యాతం' అన్న మాట ప్రకారం ఈ పురాణం, పురాణ పురుషుడైన శ్రీమన్నారాయణుడి పృష్ఠ భాగంగా వర్ణించబడింది. ఈ పురాణంలో మొత్తం 17వేల శ్లోకాలున్నాయి. పూర్వార్ధం ఉత్తరార్ధాలుగా ఈ పురాణం విభాగించబడింది. పూర్వార్ధంలో 53 అధ్యాయాలు ఉండగా ఉత్తరార్ధంలో 44 అధ్యాయాలున్నాయి. కూర్మరూపంలో ఉన్న మహావిష్ణువు ఇంద్రుడి సమక్షంలో మహర్షులందరికీ ఉపదేశించిన పురాణం ఇది.

లక్ష్మీ కల్పంలో ఈ కూర్మ పురాణం 24,000 శ్లోకాలతో ఉండేది. నారద పురాణం ప్రాచీన కూర్మ పురాణం గురించి చెబుతూ - ఇందులో 1.బ్రాహ్మీ సంహిత 2.భాగవతీ సంహిత 3.సౌర సంహిత 4.వైష్ణవీ సంహిత అని నాలుగు విభాగాలున్నాయి. మొత్తం ఈ సంహితల్లో ఉన్న శ్లోకాల సంఖ్య పదిహేడువేలు. అయితే ప్రస్తుతం ఈ పురాణంలోని మొదటి బ్రాహ్మీ సంహిత తప్ప మిగిలిన సంహితలు దొరకటం లేదు.

శ్రీ కూర్మ మహాపురాణంలో చెప్పిన విషయాలు

పూర్వార్ధం 1-25 అధ్యాయాలు : వీటిలో ఇంద్రద్యుమ్నుడి మోక్షప్రాప్తి, వర్ణాశ్రమ విశేషాలు, వర్ణాశ్రమ క్రమం, ప్రాకృతసర్గ, పృథివి ఉద్ధారం, సృష్టి విశేషాలు, ముఖ్యాదిసర్గ కథనం, పద్మోద్భవుడి ప్రాచుర్యం, రుద్రసృష్టి, దేవీ అవతారాలు, దేవీ మాహాత్మ్యం, దక్షకన్యాఖ్యాతి, రాజవంశాను కీర్తనం, దక్షయజ్ఞ

విధ్వంసం, దక్షకన్యా వంశకథనం, త్రివిక్రముడి చరిత్ర, వంశాను కీర్తనం, ఋషివంశం వర్ణన, రాజవంశాల వివరాలు, ఇక్ష్వాకు వంశ చరిత్ర, సోమవంశ చరిత్ర, యదువంశ చరిత్ర, యదువంశంలో శ్రీకృష్ణుడి కీర్తి ప్రతిష్ఠలు లాంటి విషయాలు వర్ణించబడ్డాయి

26-53 అధ్యాయాలు : వీటిలో శంకరుడి కీర్తి వర్ణన, రాజవంశానుకీర్తనం, పార్థుడికి వ్యాసదర్శనం కలగటం, యుగవంశానుకీర్తనం, యుగధర్మ నిరూపణం, వారణాసి క్షేత్రమాహాత్మ్యం, ప్రయాగ క్షేత్రమాహాత్మ్యం, భువనవిన్యాసం, జ్యోతిస్సన్నివేశ వర్ణన, భువనకోశ వర్ణన, పర్వతాల సంఖ్య, జంబూద్వీప వర్ణన, విష్ణు మాహాత్మ్యం, వేద శాఖలు, మన్వంతరాలు వంటి విషయాలు వివరంగా చెప్పబడ్డాయి.

ఉత్తరార్ధం 1-25 అధ్యాయాలు : వీటిలో ఈశ్వరగీత, ఋషి-వ్యాస సంవాదం, ఈశ్వర-ఋషి సంవాదం, వ్యాసమహర్షి చేసిన ధర్మోపదేశాలు, వేదజ్ఞానం ప్రాప్తించే విధానం, విప్రుల ధర్మాధ్యాయం, బ్రాహ్మణులు ఆచరించాల్సిన నిత్యకర్మలు, శ్రాద్ధ కల్పం, శ్రాద్ధానికి యోగ్యత, అయోగ్యత వివరణ, శ్రాద్ధధర్మ విశేషాలు, గృహస్థుల శ్రాద్ధ నియమాలు, బ్రాహ్మణ ధర్మాలు, గృహస్థులు ఆచరించాల్సిన ధర్మాలు వంటి విశేషాలు వివరించబడ్డాయి.

26-44 అధ్యాయాలు : వీటిలో దానం చేసేడప్పుడు పాటించాల్సిన నియమాలు, వానప్రస్థులు ఆచరించాల్సిన ధర్మాలు, సన్న్యాసి పాటించాల్సిన ధర్మాలు, వివిధ రకాల ప్రాయశ్చిత్త విధానాలు, కపాలమోచన తీర్థ మహిమ, పుణ్యతీర్థాలు-వాటి ప్రాశస్త్యం, ప్రళయ వర్ణన లాంటి ఎన్నో విషయాలు సవివరంగా చెప్పబడ్డాయి.

ఇంద్రద్యుమ్నుడికి మోక్షప్రాప్తి

పూర్వం దితి కుమారులైన దానవులతో కలిసి దేవతలు అమృతాన్ని సాధించటం కోసం, మందర పర్వతాన్ని కవ్వంగా చేసి, క్షీరసముద్రాన్ని మధించారు. అలా వారు మథనం చేస్తుండగా మందర పర్వతం బరువు

ఆగలేక నీటి అడుగుకి చేరిపోయింది. అప్పుడు శ్రీహరి కూర్మావతారాన్ని ధరించి తిరిగి ఆ మందర పర్వతాన్ని పైకి లేపాడు.

ఆ విధంగా తమకి ఎంతో సాయం చేసిన శ్రీహరిని నారదాది మహర్షులు, దేవతలు కలిసి ఘనంగా స్తుతించారు. సాగర మథనం తిరిగి కొనసాగుతుండగా సముద్రం నుంచి లక్ష్మీదేవి ఆవిర్భవించింది. జగదేక సౌందర్యవతి, ఐశ్వర్యప్రదాయిన అయిన లక్ష్మీదేవిని శ్రీహరి స్వీకరించాడు. కోటి సూర్యుల తేజస్సుతో వెలిగిపోతున్న లక్ష్మీనాథుణ్ణి చూసి దేవతలంతా మోహించారు. “స్వామీ! శ్రీమన్నారాయణుడా! నీవు స్వీకరించిన ఈ దివ్యసుందరి ఎవరు?” అని ప్రశ్నించారు. వారి మాటలు విన్న శ్రీహరి చిరునవ్వుతో ఒక్కసారి లక్ష్మీదేవిని చూసి

లక్ష్మీ స్వరూపం : దేవతలారా! ఈమె గొప్ప శక్తి స్వరూపిణి. నాతో సమానమైనది. పరబ్రహ్మ రూపిణి. మాయాస్వరూపిణి. ఆద్యంతాలు లేనిది. ఈ దేవి నాకు అత్యంత ప్రీతి పాత్రురాలు. ఈ దేవి వల్లే నేను సమస్త ప్రపంచాన్నీ మోహింపచేయగలుగుతున్నాను. ఈ చరాచర సృష్టినంతా నాలో లీనం చేసుకుని తిరిగి సృష్టిస్తున్నాను. ఆత్మ స్వరూపాన్ని తెలుసుకున్నవారు మాత్రమే ఈ మాయను దాటగలరు. ఈ దేవి అంశని స్వీకరించటం వల్లనే, బ్రహ్మరుద్రాది దేవతలు శక్తివంతులయ్యారు. ఈ దేవి నా సకల శక్తి స్వరూపిణి. ఈ లక్ష్మీదేవి సమస్త లోకాలకీ కారణభూతురాలు. సత్త్వరజస్తమో రూపాలనే త్రిగుణస్వరూపిణి ఈ దేవి. ప్రకృతి రూపిణి, కమలనివాసిని అయిన ఈ లక్ష్మీదేవి నాకన్నా ముందు కల్పంలోనే ప్రభవించింది. ఈ దేవి నాలుగు భుజాలు కలిగింది. శంఖ, చక్ర పద్మాలని చేతుల్లో ధరించి, పుష్పహారాన్ని మెడలో అలంకరించుకుని, కోటిసూర్యుల తేజస్సుతో వెలుగొందేది. ప్రపంచంలోని సమస్త ప్రాణుల్నీ మోహింపచేసే శక్తి ఈ దేవి సొంతం. ఈ లక్ష్మీదేవి మాయని అతిక్రమించటం దేవ దానవ మానవుల వల్ల కాదు” అని లక్ష్మీదేవి స్వరూపాన్ని దేవతలందరికీ వివరించాడు శ్రీహరి.

శ్రీమహాలక్ష్మీ వైభవాన్ని తెలుసుకున్న దేవతలు ఎంతో ఆనందించి శ్రీహరితో “ప్రభూ! మాకు కాలాంతరంలో జరిగిన ఇంద్రద్యుమ్నుడి చరిత్ర గురించి చెప్పు” అని వినయంగా కోరారు. శ్రీహరి వారికి ఇంద్రద్యుమ్నుడి చరిత్రని ఇలా చెప్పటం ప్రారంభించాడు.

దేవతలారా! పూర్వం ఇంద్రద్యుమ్నుడు అనే ఒక విప్రోత్తముడుండేవాడు. అంతకు ముందు జన్మలో అతడు ఒక రాజుగా ఉండేవాడు. అప్పుడు నేను కూర్మావతారాన్ని ధరించి ఉన్నాను. ఆ రాజు నా దగ్గరకి వచ్చి దివ్యస్తుతులతో నన్ను మెప్పించి, నా ద్వారా పురాణాలకి సంబంధించిన దివ్యగాధల్ని మునులతో సహా విన్నాడు. ఆనాడు సృష్టికర్త బ్రహ్మ, రుద్రాది దేవతలు సైతం తమ తమ అధికారాలతో సహా నా ఆధీనంలో ఉండటం చూసి, నేనే పరమదైవమని గుర్తించి నన్ను శరణు వేడుకున్నాడు.

ఆ రాజు భక్తి ప్రపత్తులకి సంతోషించిన నేను అతడితో, “రాజా! రాజోయే జన్మలో నీవు ఉన్నతమైన విప్రకులంలో జన్మిస్తావు. ఇంద్రద్యుమ్నుడనే పేరుతో విఖ్యాతి చెందే నీవు, పూర్వజన్మ స్మృతిని కూడా కలిగి ఉంటావు. సకలదేవతలకీ కూడా తెలియనిది, ఎంతో రహస్యమైనది అయిన దివ్యజ్ఞానాన్ని నీకు అందిస్తాను. ఆ జ్ఞానాన్ని నీవు పొందటం వల్ల సకల శుభాలూ కలుగుతాయి. ఎంతోకాలం నీవు జీవించి ఈ వైవస్వత మన్వంతరం కాగానే తిరిగి నన్ను చేరుకుంటావు” అని వరాన్నిచ్చాను. నా వరం ప్రకారం ఆ రాజు ఎన్నో భోగాలనుభవించి, శరీర పతనానంతరం నేను చెప్పినట్టుగా తిరిగి విప్రుల కులంలో జన్మించాడు.

విప్రజన్మనెత్తిన ఇంద్రద్యుమ్నుడు పూర్వ జన్మవాసనాప్రభావంతో, వాసుదేవ మూర్తినైన నన్నే పరమదైవంగా భావిస్తూ, పరబ్రహ్మగా సంభావిస్తూ, ఉపవాస నియమాలతో ఎంతో భక్తిగా నన్ను సేవించాడు. కొంతకాలానికి ఆ ఇంద్రద్యుమ్నుడికి నన్ను ఆశ్రయించి ఉన్న దివ్యకళ (మాయారూపిణి)తన అపూర్వమైన రూపాన్ని చూపించింది.

ఇంద్రద్యుమ్నుడు ఆ దివ్యరూపిణికి నమస్కరించి, అమ్మా నీవెవరు? నీ యధార్థ స్వరూపాన్ని నాకు తెలియచేయి తల్లీ! అని ప్రార్థించాడు. అప్పుడా

దేవి “నాయనా! నేను నారాయణుడికి ప్రీతపాత్రమైన మాయాస్వరూపిణిని, నన్ను దేవతలు, మునులు ఎవరూ చూడలేరు. నాకు నారాయణుడికి భేదం లేదు. నీవు పూజించే శ్రీహరే పరబ్రహ్మ. పరమేశ్వరుడు కూడా. సకల జీవులకీ ఆధారభూతుడైన శ్రీమన్నారాయణుణ్ణి జ్ఞాన మార్గంతోకానీ, యోగమార్గంతో కానీ, కర్మమార్గంతో కానీ ఎవరు పూజిస్తారో వారిని నేను ఏమీ చేయను.

ఓ ఇంద్రద్యుమ్నా! నీవు కర్మయోగాన్ని శ్రద్ధగా అవలంబించు. తరువాత జ్ఞానమార్గంలో ప్రవేశించి ఆది మధ్యాంతరహితుడైన శ్రీహరిని అర్పించు. తద్వారా నీవు మోక్షాన్ని పొందుతావు” అని పలికింది. దేవి మాటలు విన్న ఇంద్రద్యుమ్నుడు ఎంతో ఆనందించి అమ్మా! దయచేసి నాకు “భగవంతుడు, ఈశ్వరుడు, శాశ్వతుడు, సనాతనుడు అయిన శ్రీహరిని సులభంగా తెలుసుకునే మార్గాన్ని బోధించు” అని వినయంగా అడిగాడు. లక్ష్మీదేవి (మాయారూపిణి) చిరునవ్వుతో “నాయనా! నీకు స్వయంగా నారాయణుడే దివ్యజ్ఞానాన్ని ప్రసాదిస్తాడు అని చెప్పి ఇంద్రద్యుమ్నుణ్ణి ఒక్కసారి తాకి ఆశీర్వదించి అంతర్ధానమయ్యింది.

దేవీ సాక్షాత్కారాన్ని పొందిన ఇంద్రద్యుమ్నుడు గొప్పదైన ధ్యానయోగం ద్వారా నారాయణుడనైన నా దర్శనంకోసం ఎంతోకాలం తపస్సుచేసాడు. ఒక శుభముహూర్తంలో నేనతడికి ప్రత్యక్షమయ్యాను. ఇంద్రద్యుమ్నుడు నా దివ్యమంగళాకారాన్ని చూసి తన్మయత్వంతో పరిపరివిధాలుగా ఇలా నన్ను కీర్తించాడు.

ఇంద్రద్యుమ్నుడు చేసిన విష్ణుస్తుతి

- యజ్ఞేశాచ్యుత గోవింద మాధవానస్త కేశవ ।
 కృష్ణ విష్ణో హృషీకేశ తుభ్యం విశ్వాత్మనే నమః ॥ 1
- నమోఽస్తుతే పురాణాయ హరయే విశ్వమూర్తయే ।
 సర్గస్థితి వినాశానాం హేతవేఽనస్తశక్తయే ॥ 2
- నిర్గుణాయ నమస్తుభ్యం నిష్కలాయ నమోనమః।
 పురుషాయ నమస్తేఽస్తు విశ్వరూపాయ తే నమః ॥ 3

End of Preview.

Rest of the book can be read @

<http://kinige.com/book/Sri+Koorma+Puranam>

* * *